

بِسْمِ اللَّهِ

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

وزیر

شماره : ۱۴۰/۲۴۷

تاریخ : ۹۹/۵/۲۲

پوست :

کمیته مستندسازی

بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری

اعضای شورای معاونان جهت استحضار

واحدهای مجری:

استان، مدیرکل

شهرستان، منطقه، ناحیه ---

واحدهای آموزشی: ----

هماهنگ‌کننده در استان کمیته مستندسازی

کد : ۱۴۰/۹۹/۹/۲۴ ص ۱+فایل

مدیرکل محترم آموزش و پرورش استان...

با سلام و احترام

یکی از ویژگی‌های سال تحصیلی جدید در جهان و کشور عزیزمان، نگرانی از شیوع بیماری کووید ۱۹ است و اظهارنظرها حاکی از ضرورت برنامه‌ریزی برای وضعیت‌های متغیر است. با توجه به شرایط حاضر و با در نظر گرفتن فرض‌های متفاوت، لازم است اقدامات متناسب در وضعیت‌های سه‌گانه (سفید - زرد - قرمز) را پیش‌بینی کنیم و برای اجرای آن آماده شویم.

به پیوست، **شیوه‌نامه‌ی بازگشایی مدارس در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹** به منظور اجرای دقیق و کامل ارسال می‌شود. شایسته است ضمن مطالعه‌ی دقیق و تبیین موضوع برای مدیران با اتخاذ تدابیر مناسب، جریان تربیت و یادگیری را در هر شرایط استمرار بخشیم، با شناخت دقیق مخاطب و بهره‌گیری از روش‌های گوناگون، ضمن تقویت کیفیت یادگیری دانش‌آموزان، رصد و پایش ارائه خدمات را بیش از پیش در اختیار بگیریم و نظارت خود را برای اطمینان از پوشش صد درصدی دانش‌آموزان ثبت‌نام‌شده افزایش دهیم.

محسن حاجی میرزایی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

شیوه نامه بازگشایی مدارس در سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

تاریخ بازگشایی رسمی مدارس
شنبه ۱۵ شهریور ۱۳۹۹

فهرست

۲	مقدمه
۳	تعاریف و مفاهیم
۵	اهداف
۶	اصول حاکم
۶	سیاست های اجرایی مهم
۷	نقش ها و مسئولیت ها
۷	ستاد
۸	اداره کل آموزش و پرورش
۹	اداره آموزش و پرورش شهرستان / منطقه / ناحیه
۱۰	مدرسه
۱۱	برنامه آموزش و یادگیری در مدارس دوره پیش دبستانی و ابتدایی
۱۵	برنامه آموزش و یادگیری در مدارس دوره متوسطه اول و دوم (نظری)
۱۷	ملاحظات اجرایی دوره اول و دوم متوسطه
۱۹	ارئه خدمات آموزشی، تربیتی
۲۱	برنامه آموزش و یادگیری در هنرستان های فنی و حرفه ای و کاردانش
۲۳	ملاحظات اجرایی دوره دوم متوسطه فنی حرفه ای و کاردانش
۲۵	برنامه آموزش و یادگیری نوآموزان با نیازهای ویژه دوره پیش دبستان
۲۶	برنامه آموزش و یادگیری دانش آموزان با نیازهای ویژه دوره ابتدایی
۲۷	برنامه آموزش و یادگیری دانش آموزان با نیازهای ویژه دوره اول متوسطه پیش حرفه ای و دوم متوسطه حرفه ای
۲۸	برنامه آموزش و یادگیری ارایه خدمات به دانش آموزان آموزش تلفیقی و فراگیر
۲۸	برنامه آموزش و یادگیری ارایه خدمات مراکز آموزشی و توان بخشی مشکلات ویژه یادگیری
۲۹	خدمات ویژه آموزشی، توان بخشی و مشاوره ای
۲۹	ملاحظات اجرایی مدارس استثنایی
۳۱	فعالیت های حوزه تربیت بدنی و سلامت
۳۲	فعالیت های حوزه پرورشی و فرهنگی
۳۲	ملاحظات اجرایی در مورد فعالیت های پرورشی و فرهنگی

مقدمه

یکی از ویژگی‌های سال جدید تحصیلی در جهان و کشور ما نگرانی از شیوع بیماری کووید ۱۹ است و اظهارنظرها حاکی از ضرورت برنامه‌ریزی برای وضعیت‌های متغیر است. عدم قطعیت و ناپایداری شرایط ایجاب می‌کند تا برنامه‌ریزی‌ها در عرصه‌های مختلف از انعطاف برخوردار باشد تا خدمت‌رسانی نهادها و دستگاه‌ها با کمترین وقفه ممکن روبه‌رو شود و امکان ارائه خدمات موثر و فراگیر در هر زمانی میسر باشد. بهداشت، ایمنی و سلامتی دانش‌آموزان و معلمان در سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹ اولویت اصلی وزارت آموزش و پرورش است. آموزش و پرورش در شرایط موجود با تعامل با ستاد ملی مقابله با کرونا و درمان آخرین اطلاعات و راهنمایی‌های مربوط به مسائل بهداشتی مدارس را دریافت و اجرا خواهد کرد.

آموزش و پرورش در ماه‌های گذشته موضع فعال و موثری را در ارائه خدمات آموزشی در پیش گرفت. تجارب به دست آمده از گذشته و ملاحظه و مطالعه تجارب جهانی تصویر روشن‌تری را برای برنامه‌ریزی در وضعیت نامعلوم برای ما پدید آورده است. از اسفند ۱۳۹۸ که شیوع ویروس کووید ۱۹ منجر به تعطیلی مدارس در کشور شد، مسائلی چون زمان بازگشایی مجدد، نحوه برگزاری امتحانات، روش‌های متنوع ارائه آموزش و... از موضوعاتی بود که برنامه‌ریزی‌های ما را تحت تاثیر جدی قرار می‌داد و توانستیم با تلاش همکاران، مبتنی بر وضعیت‌های مختلف تا حدود قابل توجهی آموزش را در محیط‌های مختلف استمرار بخشیده و اجازه ندهیم شرایط غافلگیرکننده، توقف غیر قابل جبرانی را در آموزش دانش‌آموزان به وجود آورند. اکنون شناخت و تجارب در سطح ستادی و استانی و منطقه‌ای در اختیار ما بوده و می‌توانیم مبتنی بر این شناخت برنامه‌ریزی مطلوب‌تری انجام دهیم. ویژگی‌های این برنامه‌ریزی مانند گذشته برخورداری از انعطاف لازم برای رو به رو شدن با شرایط ناپایدار فعلی و عدم قطعیت است.

مدارس با اتخاذ تدابیر مناسب قادر خواهند بود جریان تربیت و یادگیری را در هر شرایطی استمرار بخشیده و با شناخت دقیق مخاطب و بهره‌گیری از روش‌های مختلف، ضمن تقویت کیفیت یادگیری دانش‌آموزان از طریق بهبود روش‌های تجربه شده امکان رصد و پایش ارائه خدمات را بیش از پیش در اختیار گرفته و نظارت خود را برای اطمینان از پوشش صد درصدی دانش‌آموزان ثبت نام شده افزایش دهد.

با توجه به شرایط حاضر با استفاده از روش پسا برنامه‌ریزی، با در نظر گرفتن فرض‌های متفاوت، اقدامات متناسب در هر وضعیت را پیش‌بینی کرده و برای اجرای آن آماده می‌شویم. آموزش و پرورش برنامه بازگشایی مدارس در سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹ را مدون کرده و پروژه مهر سال تحصیلی آتی را آغاز نموده است. در این دستورالعمل با بهره‌گیری از روش سناریو نگاری، ضمن خلق سناریوهای متفاوت برای وضعیت‌های متفاوت (سفید - زرد - قرمز) تلاش داریم با رویکردی کنشگرایانه تا حد امکان این بدیل‌ها را به طور مناسب پوشش دهیم.

تعاریف و مفاهیم:

❖ آموزش حضوری و چهره به چهره:

نوعی از آموزش است که برای وضعیتی با حضور آموزش دهنده و آموزش گیرنده در یک مکان (کلاس) و در زمان معین، به صورت چهره به چهره طراحی و ارائه می شود و در آن امکان کنش و واکنش متقابل بین یاددهنده و یادگیرنده وجود دارد.

❖ آموزش از راه دور:

آموزش از راه دور نوعی فرآیند آموزشی شناخته شده است که طی آن صرف نظر از محدودیت های زمانی و مکانی، تمام یا بخشی از آموزش از طرف یاددهنده (معلم) به یادگیرنده (دانش آموز) ارائه می شود. امکان آموزش افراد در هر زمان و هر مکان از ویژگی ها و قابلیت های شاخص این نوع از آموزش به شمار می رود. در این نوع از آموزش الزاماً یادگیرنده و یاددهنده به صورت فیزیکی در یک زمان و یک مکان مشخص حضور ندارند و قابلیت ها، ابزارها و برنامه های آموزشی متعددی را برای استفاده در هر شرایطی به خدمت می گیرد. آموزش های تلویزیونی، آموزش های مجازی، ارائه بسته های آموزشی از انواع شناخته شده آموزش از راه دور هستند که بر حسب میزان حضور معلم و دانش آموز در فرآیند آموزش، طیفی از آموزش های نیمه حضوری تا غیر حضوری را در بر می گیرد:

○ **آموزش های غیر حضوری:** از جمله معروفترین انواع آموزش از راه دور هستند که بدون الزام به حضور فیزیکی

معلم و دانش آموز در یک مکان مشخص، با استفاده از رسانه های نوشتاری، صوتی، تصویری، الکترونیکی، وسایل ارتباطی صورت می گیرد و آموزش گیرندگان با استفاده از مطالب خودآموز مانند کتاب، فیلم، جزوه، درس نامه، و نظایر آن، یادگیری های خود را توسعه می دهند.

○ **آموزش نیمه حضوری:** شیوه ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضوری در کلاس درس و بخشی

دیگر به صورت غیر حضوری و از راه دور و از طریق رسانه های آموزشی یا ارسال منابع درسی از قبیل کتاب ها، جزوه ها، چند رسانه ای ها یا فناوری اطلاعات و ارتباطات و نظایر آن ارائه می شود.

❖ رویکرد یادگیری ترکیبی:

رویکرد یادگیری ترکیبی، راهکار میانی بین آموزش معلم محور یا همان آموزش سنتی صرف و آموزش مجازی یا دانش آموز محور است و بهترین قالب های یادگیری هر دو روش (حضوری و مجازی) را ارائه می دهد. در واقع این رویکرد چندین روش ارائه مواد آموزشی و یا منابع آموزش آنلاین را با آموزش های معلم ترکیب می کند و این فرصت را فراهم می آورد تا یاددهنده و یادگیرنده با توجه به شرایط پیش آمده و امکانات در دسترس بین دنیای آموزش مجازی و فیزیکی به نسبت های مختلف در حرکت باشند. این رویکرد، آموزش شخصی سازی شده را به نوعی محقق می سازد.

❖ آموزش الکترونیکی:

مجموعه وسیعی از نرم افزارهای کاربردی و روشهای آموزشی شامل آموزش مبتنی بر تلویزیون و رایانه، آموزش مبتنی بر وب، کلاسهای مجازی و غیره است.

❖ شبکه آموزشی دانش آموز (شاد):

بستری مجازی برای ارائه آموزشهای الکترونیکی به دانش آموزان با مالکیت انحصاری وزارت آموزش و پرورش است که مجموعه وسیعی از نرم افزارهای کاربردی و روشهای آموزشی شامل آموزش مبتنی بر رایانه، آموزش مبتنی بر وب، کلاسهای درس مجازی و غیره را برای مدیران، معلمان، دانش آموزان و والدین با سطوح دسترسی متفاوت فراهم می آورد. «شاد» تنها پلتفرم رسمی و مورد تأیید آموزش و پرورش است که در حال حاضر به عنوان بزرگترین شبکه اجتماعی ملی آموزشهای تعاملی مجازی را در محیطی ایمن و قابل پایش میسر ساخته است.

❖ آموزش تراکمی (تجمیعی):

به روشی گفته می شود که طی آن آموزش یک درس یا کارگاه متناسب با برنامه درسی به صورت فشرده و پیوسته در طول چند روزه شیوه حضوری انجام می شود.

❖ وضعیت های سه گانه سفید، زرد، قرمز

با ورود ویروس کرونا به ایران، مسئولان ستاد ملی مقابله با کرونا به تبعیت از سازمان بهداشت جهانی و به منظور مدیریت هر چه بهتر شهرها و استانها نسبت به شیوع بیماری، کشور را با رنگهایی مشخص و تقسیم بندی کردند. در واقع بر اساس این رنگها که عبارتند از سفید، زرد و قرمز، در استانها و شهرستانها می توان میزان ابتلاء، مرگ و میر و شیوع ویروس را تشخیص داد. با توجه به این که وضعیت تعطیلی و یا دایر بودن مدارس در شرایط بحران همه گیری کرونا تابع این شرایط است، در شیوه نامه حاضر برنامه های آموزش و پرورش متناسب با هر وضعیت پیش بینی و ابلاغ شده است:

○ **وضعیت سفید:** رنگ سفید نشانه عادی بودن شرایط از حیث شیوع و گسترش کرونا است. در استانها و شهرستانهایی که از سوی ستاد ملی مقابله با کرونا عنوان «وضعیت سفید» به آنها اطلاق شده است، فعالیت های آموزشی و تربیتی به شیوه حضوری آغاز شده و استمرار می یابد. با این حال، با توجه به سیاست «رویکرد یادگیری ترکیبی» استفاده از آموزش مجازی مورد توجه بوده و با بهره گیری از همه امکانات موجود، در صدی از آموزشها متناسب با دوره تحصیلی به صورت «آموزش مجازی» ارائه خواهد شد.

○ **وضعیت زرد:** رنگ زرد نشان از حد متوسط شیوع کرونا و میزان ابتلاء و مرگ و میر ناشی از آن در پهنه جغرافیای کشور است. با توجه به این که در این وضعیت به دلیل اعمال سیاست فاصله گذاری اجتماعی، تداوم فعالیت آموزشی و تربیتی مدارس به شیوه حضوری و با تمام ظرفیت مقدور نخواهد بود، مدرسه ناگزیر است با

تدابیری چون تقلیل تراکم دانش آموزان در کلاس های درس و یا زوج و فرد کردن حضور دانش آموزان، جریان یادگیری را مدیریت کند. در این صورت متناسب با شرایط حداقل ۵۰ درصد آموزش ها در بستر مجازی ارائه خواهد شد.

○ **وضعیت قرمز:** رنگ قرمز حاکی از وخامت اوضاع به لحاظ شیوع، ابتلاء و مرگ و میر است که همانند دو وضعیت پیشین تشخیص آن در صلاح دید ستاد ملی مقابله با کرونا است. در این وضعیت حضور دانش آموزان در مدارس مقدور نخواهد بود و آموزش و پرورش به طور کامل از ظرفیت های «آموزش مجازی» برای ادامه آموزش و یادگیری بهره خواهد برد. در این نوع از آموزش لازم است مدرسه و معلم برنامه درسی را به صورت غیرحضور و در بستر مجازی و یا با استفاده از فرصت هایی چون مدرسه تلویزیونی، آموزش مجازی در بستر «شاد» و یا بسته های آموزشی و سایر ابزارهای آموزش از راه دور برای مناطقی که دسترسی به اینترنت با کیفیت مقدور نیست، ارائه و مدیریت نماید.

اهداف:

این شیوه نامه در جهت ایجاد هماهنگی کلیه عوامل سهیم و موثر در شروع و تداوم جریان آموزش و یادگیری رسمی و عمومی در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ در جهت تحقق اهداف زیر و با اولویت آموزش های حضوری تدوین و ابلاغ شده است.

- ۱- شروع به هنگام سال تحصیلی جدید و تداوم جریان تربیت و یادگیری.
- ۲- پوشش تحصیلی کلیه لازم التعلیمان (به خصوص مناطق کم تر برخوردار و لازم التوجه) جهت دسترسی به آموزش و یادگیری با کیفیت مناسب.
- ۳- حفظ امنیت و سلامت دانش آموزان و ایجاد آرامش در خانواده ها.
- ۴- وحدت مدیریت و ایجاد انسجام و انعطاف و هماهنگی لازم برای تغییر از یک وضعیت به وضعیت دیگر.
- ۵- تنوع بخشی به روش های آموزشی و تربیتی با تاکید بر آموزش مجازی.

اصول حاکم:

صرف نظر از این که آموزش و پرورش در چه شرایطی جریان دارد، اصول بنیادینی وجود دارد که ضرورت دارد سرلوحه تمامی فعالیت های آموزشی و مورد توجه همه مسئولان و کارگزاران نظام آموزشی قرار گیرد. این اصول همواره ثابت که زمینه دستیابی به اهداف را محقق می سازند عبارتند از:

- ۱- تضمین سلامت و بهداشت جسمانی و روانی دانش آموزان.
- ۲- ارائه برنامه ی درسی قصد شده به دانش آموزان و تحقق زمان مصوب آموزشی.
- ۳- ایجاد انعطاف لازم در مقررات و ضوابط اداری، مالی و آموزشی.
- ۴- استفاده از فناوری های نوین برای استمرار آموزش و یادگیری در طول سال تحصیلی.
- ۵- استفاده از مشارکت کلیه دستگاه ها، نهادهای مردمی و خانواده ها.
- ۶- بهبود مستمر کیفیت آموزش و یادگیری.
- ۷- جلوگیری از افت کیفیت آموزش و ایجاد شکاف آموزشی بین مناطق کشور.
- ۸- حداکثر استفاده مطلوب از ساعت موظفی معلمان.
- ۹- پرهیز از ایجاد هزینه های غیرمتعارف برای خانواده ها و دولت.
- ۱۰- استفاده از محصولات، خدمات و فناوری های بومی و امن.

سیاست های اجرایی مهم:

۱- رعایت پروتکل های بهداشتی و فاصله ی اجتماعی: رعایت دستورالعمل های بهداشتی که توسط وزارت بهداشت و درمان تدوین و ابلاغ می گردد، الزامی است.

الف) این دستورالعمل ها را باید از منابع رسمی (از طریق بخشنامه یا پورتال وزارت متبوع) دریافت و به همه عوامل سهیم و موثر اطلاع رسانید کنید.

ب) باید به دانش آموزان پیاموزید که فاصله گذاری اجتماعی و استفاده از ماسک را در مسیر مدرسه، در زمان ورزش، زنگ تفریح و... رعایت کنند.

پ) به همکاران یادآوری شود، در زمان استراحت و جلسات شورای معلمان فاصله گذاری را رعایت نمایند.

۲- گروه بندی مخاطبان: باید تعداد دانش آموزان و معلمان که با هم در یک زمان و مکان (کلاس، کارگاه) در

تماس چهره به چهره هستند، تا حد امکان به حداقل ممکن برسانید برای تحقق این مورد بایستی:

الف) دانش آموزان به نحوی گروه بندی شوند که فاصله ی اجتماعی مورد تاکید در دستورالعمل های بهداشتی رعایت گردد.

ب) دانش آموزانی که در یک روز در کلاس نیستند باید به نحوی مدیریت شوند که مشغول به انجام کارهای مرتبط با برنامه درسی خود باشند.

پ) معلمان باید برنامه‌هایی را تهیه کنند که بتوانند از طریق آن متناسب با حضور دانش‌آموزان در کلاس و در فضای مجازی، فعالیت‌های یادگیری آن‌ها را پوشش دهند.

۳- فرصت‌ها و قالب‌های عرضه آموزش: آموزش در سه وضعیت متحمل به یک یا ترکیبی از فرصت‌های زیر عرضه خواهد شد:

- الف) آموزش حضوری در کلاس و مدرسه.
 - ب) آموزش در بستر شبکه آموزشی دانش‌آموز.
 - ج) آموزش در مدرسه تلویزیونی ایران (شبکه آموزش، شبکه قرآن، شبکه چهار، رادیو و ...).
 - د) آموزش تجمیعی همراه با ارسال بسته‌های یادگیری خودآموز.
 - ه) سیستم‌های مدیریت یادگیری ویژه مدارس خاص که مورد تایید و نظارت آموزش و پرورش است.
- ۴- شبکه‌سازی، تعامل و نظارت:** ارتباط و تعامل عوامل و عناصر سهیم و موثر در بازگشایی مدارس و تداوم جریان یادگیری و آموزش، رکن اصلی موفقیت برنامه‌هاست. بر این اساس باید اطمینان‌های زیر حاصل شود.

- الف) هر سطحی از مدیریت (ستاد، استان، منطقه و مدرسه) باید با کلیه عوامل زیر مجموعه خود به طور مستمر در ارتباط و تعامل بوده و قادر باشد پیام‌ها، توصیه‌ها و دستورالعمل‌های جدید را با فوریت، در بستری قابل اعتماد منتقل نماید.
- ب) هر سطحی از مدیریت (ستاد، استان، منطقه و مدرسه) باید اطمینان حاصل کند که عوامل اجرایی زیر مجموعه پیام‌ها را به درستی دریافت کرده و بازخورد مناسب را داده است.
- پ) هر سطحی از مدیریت (ستاد، استان، منطقه و مدرسه) باید مطمئن شود توصیه‌ها و دستورالعمل‌ها به خوبی و بدون نقص اجرا شده و نتایج مورد نظر حاصل شده است.

نقش‌ها و مسئولیت‌ها

ستاد

ستاد وزارت متشکل از همه معاونان وزیر و روسای سازمان‌های تابعه، مراکز و ادارات کل ستادی، پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش، دانشگاه‌های فرهنگیان و تربیت دبیر شهید رجایی، سازمان بسیج فرهنگیان، انجمن اولیاء و مربیان، سازمان بسیج دانش‌آموزی و سازمان و مجلس دانش‌آموزی به مدیریت و راهبری وزیر آموزش و پرورش علاوه بر نقش‌ها و مسئولیت‌های اختصاصی، شش نقش کلیدی شامل:

«سیاست‌گذاری و نهادسازی»، «هماهنگی در سطح ملی»، «تامین زیرساخت‌ها»، «راهبری و هدایت و تامین منابع»، «ارزشیابی، کنترل و بازخورد» و «ارائه بازخوردها» در خصوص بازگشایی مدارس را بر عهده دارد که متناسب با شرایط و اقتضائات کشور به ایفای تعهدات خود اقدام خواهند کرد.

اداره کل آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش متشکل از معاونان، مدیر کل نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس، دانشگاه فرهنگیان، مدیر کانون پرورش و فکری کودکان و نوجوانان، شوراهای، تشکلهای و گروههای علمی و آموزشی معلمان، مدیران آموزش و پرورش شهرستانها، مناطق و نواحی استان **با مسئولیت مدیر کل آموزش و پرورش استان**، علاوه بر نقش و مسئولیت اختصاصی، عهده دار وظایف زیر هستند که باید با احساس مسئولیت و هماهنگی کامل نسبت به انجام آن اقدام نمایند:

- ۱- آسیب شناسی دقیق از مدیریت و نحوه ارائه آموزشهای حضوری و غیرحضوری اسفندماه تا خردادماه گذشته و تدابیر لازم برای رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت و استفاده بهینه از همه فرصتهای موجود استان.
- ۲- بررسی دقیق وضعیت استان از حیث دسترسی کلیه لازمالتعلیمان به آموزش، اتخاذ تدابیر حمایتی و مداخله به هنگام برای رفع موانع دستیابی فراگیران به آموزش، به طوری که هیچ دانش آموزی خارج از پوشش آموزشی نماند.
- ۳- بررسی دقیق وضعیت نیروی انسانی، شناسایی مناطق دارای کمبود شدید و اتخاذ تدابیر لازم برای تامین نیروی مورد نیاز، در چارچوب شیوه نامه ساماندهی نیروی انسانی، به طوری که هیچ کلاس بدون معلم نباشد.
- ۴- ایجاد شبکه ارتباطی فراگیر، پایدار و مطمئن با کلیه مدیران تابعه و برنامه ریزی برای توجیه و آموزش مستمر آنها و اجرای مانورهای متعدد برای حفظ و ارتقاء آمادگی مدیران برای شروع سال تحصیلی.
- ۵- آموزش و آماده سازی افکار عمومی و به خصوص والدین برای تبیین چرایی و چگونگی مدیریت و راهبری کلاسها و مدارس در هر کدام از وضعیتها و نحوه انتقال از یک وضعیت به وضعیت دیگر با بسیج همه رسانه های ارتباطی استان.
- ۶- سازماندهی معلمان با تجربه و متخصص برای تولید محتوای آموزشی با کیفیت جهت ارائه در بستر شاد، صدا و سیما یا بسته های آموزشی.
- ۷- شناسایی ظرفیتها و ایجاد هماهنگی کلی برای تامین و تحویل مواد ضد عفونی کننده و بهداشتی برای مدارس.
- ۸- تهیه اطلس مناطقی که تحت پوشش صدا و سیما یا نرم افزار شاد نبوده و اتخاذ تدابیر لازم برای تداوم آموزش و یادگیری دانش آموزان این مناطق با روشهای جایگزین از قبیل آموزش حضوری تراکمی یا ارسال بسته های یادگیری.
- ۹- شناسایی دقیق دانش آموزانی که به دلیل نداشتن سخت افزار مناسب (تلویزیون، گوشی هوشمند، رایانه) امکان دسترسی به آموزشها را ندارند و سازماندهی کمکهای خیرین و دستگاههای اجرایی برای تامین سخت افزار مناسب.
- ۱۰- تعیین اعضای شورای معاونان اداره کل به عنوان معین هر کدام از شهرستانها، مناطق و نواحی و پایش مستمر و مداوم روند آماده سازی و تداوم جریان آموزش در هر کدام از مناطق.

اداره آموزش و پرورش شهرستان / منطقه / ناحیه

اداره آموزش و پرورش متشکل از معاونان، کارشناسان، راهبران آموزشی، شوراهای تشکلی و گروه‌های علمی و آموزشی معلمان، بسیج فرهنگیان و دانش‌آموزی، مدیران مدارس شهرستان‌ها، ناحیه و منطقه **با مسئولیت مدیر آموزش و پرورش شهرستان/ناحیه/منطقه**، عهده‌دار وظایف زیر هستند که باید با حضور مستمر، تلاش و جدیت مداوم، هماهنگی و تبعیت از سیاست‌های ابلاغی، اقدام نمایند:

- ۱- بررسی دقیق عملکرد شهرستان در فاصله اسفند تا خردادماه گذشته در خصوص نحوه ارتباط با مدیران مدارس، نحوه مدیریت عرضه آموزش در تمام نقاط شهرستان و تجارب مفید ناشی از نظارت و کنترل فرایند آموزشی و تدابیر لازم برای رفع نارسایی‌ها.
- ۲- بررسی دقیق وضعیت شهرستان منطقه یا ناحیه از حیث دسترسی کلیه لازم‌التعلیمان به مدرسه، اتخاذ تدابیر حمایتی و مداخله به هنگام برای رفع موانع حضور فراگیران در کلاس‌ها، به طوری که هیچ دانش‌آموزی خارج از مدرسه نماند.
- ۳- بررسی دقیق وضعیت نیروی انسانی، شناسایی نقاط دارای کمبود شدید و اتخاذ تدابیر لازم برای تامین نیروی مورد نیاز، در چارچوب شیوه‌نامه ساماندهی نیروی انسانی، به طوری که هیچ کلاس بدون معلم نباشد.
- ۴- برنامه‌ریزی برای تامین و توزیع درست و عادلانه مواد ضد عفونی کننده و بهداشتی مدارس با مشارکت شورای آموزش و پرورش شهرستان و خانواده‌ها.
- ۵- ایجاد شبکه ارتباطی فراگیر، پایدار و مطمئن با کلیه مدیران مدارس و برنامه‌ریزی برای توجیه و آموزش مستمر آن‌ها و اجرای مانورهای متعدد برای حفظ و ارتقاء آمادگی مدیران برای شروع سال تحصیلی.
- ۶- اتخاذ تدابیر لازم برای استمرار فعالیت‌های مدارس در طول هفته برای انجام ثبت نام و توجیه والدین در خصوص نحوه ارائه آموزش در هر کدام از وضعیت‌های سفید، زرد و قرمز.
- ۷- شناسایی و معرفی معلمان با تجربه و متخصص برای تولید محتوای آموزشی با کیفیت جهت ارائه در بستر شاد، صدا و سیما یا بسته‌های آموزشی.
- ۸- شناسایی مدرسی که تحت پوشش صدا و سیما یا نرم‌افزار شاد نیستند و تعیین روش آموزش و یادگیری جایگزین متناسب با شرایط و اقتضائات جغرافیایی و فرهنگی
- ۹- شناسایی دقیق دانش‌آموزانی که به دلیل نداشتن سخت افزار مناسب (تلویزیون، گوشی هوشمند، رایانه) امکان دسترسی به آموزش‌ها را ندارند.
- ۱۰- شناسایی مدارس و کلاس‌هایی که امکان ارائه آموزش‌های حضوری را دارند.
- ۱۱- سازمان‌دهی کارشناسان و راهبران برای تعامل مستمر با مدیران و معلمان مدارس در هر کدام از وضعیت‌های سه گانه سفید، زرد و قرمز در طول سال تحصیلی و رصد و پایش مستمر فعالیت مدارس.

مدرسه

مدرسه رکن اصلی بازگشایی مطلوب مدارس در سال تحصیلی آینده و عنصر کلیدی تداوم و استمرار آموزش و یادگیری در طول سال تحصیلی در وضعیت‌های سه‌گانه و روش‌های آموزشی مختلف محسوب می‌شود و متشکل از کلیه معاونان، مربیان، معلمان، شورای مدرسه، انجمن اولیاء و مربیان، شورای دانش‌آموزی، بسیج دانش‌آموزی و انجمن اسلامی دانش‌آموزی است که **با مسئولیت مدیر مدرسه**، علاوه بر وظایف محوله قبلی، عهده‌دار مسئولیت‌های زیر است:

- ۱- حضور مداوم و فعال مدیر و کلیه همکاران در شبکه آموزشی دانش‌آموز (شاد) به عنوان بخشی از محیط کار.
- ۲- شناسایی، ثبت‌نام، آموزش و نگهداشت کلیه دانش‌آموزان مدرسه و عضویت آن‌ها در شاد.
- ۳- اصلاح اطلاعات و مشخصات همکاران و دانش‌آموزان مدرسه در سناد برای تشکیل کلاس‌ها در بستر شاد.
- ۴- تعیین روش دسترسی دانش‌آموزان به هر کدام از روش‌های آموزشی، متناسب با شرایط و اقتضائات هر کدام از آن‌ها.
- ۵- پایش مستمر کیفیت ارتباط و تعامل دانش‌آموزان با معلمان و دبیران و کنترل مستمر و مداوم جریان آموزش تک‌تک دانش‌آموزان با روش‌های ذکر شده در وضعیت‌های سه‌گانه.
- ۶- تعامل و ارتباط با خانواده‌ها و دانش‌آموزان با استفاده از فرصت‌های مختلف حضوری، غیرحضوری و مجازی.
- ۷- ضدعفونی مستمر کلاس‌ها، سرویس‌های بهداشتی و محیط مدرسه با مشارکت اولیاء و نهادهای مسئول.
- ۸- نظارت بر وضعیت بهداشتی سرویس‌های ایاب و ذهاب دانش‌آموزی و توجیه والدین.
- ۹- تعامل مستمر با راهبران آموزشی، کارشناسان معین و مسئولان ادارات آموزش و پرورش.
- ۱۰- حضور مستمر مدیر و کارکنان اجرایی مدرسه در محل کار در تمام روزهای کاری هفته در تمام وضعیت‌ها.

برنامه آموزش و یادگیری در مدارس دوره پیش دبستانی و ابتدایی

ثبت نام	وضعیت سفید	وضعیت زرد	وضعیت قرمز
	پایه اول : پیش ثبت نام به صورت مجازی و ثبت نام با رعایت نوبت بندی از پیش اعلام شده به صورت حضوری پایه دوم تا ششم : از طریق سامانه سناد به صورت غیر حضوری مگر در مواردی مانند انتقال دانش آموز	پایه اول : پیش ثبت نام به صورت مجازی و ثبت نام با رعایت نوبت بندی از پیش اعلام شده به صورت حضوری پایه دوم تا ششم : از طریق سامانه سناد به صورت غیر حضوری مگر در مواردی مانند انتقال دانش آموز	پایه اول : پیش ثبت نام به صورت مجازی و ثبت نام با رعایت نوبت بندی از پیش اعلام شده به صورت حضوری پایه دوم تا ششم : از طریق سامانه سناد به صورت غیر حضوری مگر در مواردی مانند انتقال دانش آموز
مراسم نمادین بازگشایی	حضور و همانند سال های گذشته	با حضور تعدادی از دانش آموزان در فضای مدرسه و پخش همزمان مراسم از طریق قابلیت «شاد»	حضور معلمان و مربیان پیش دبستانی و عوامل اجرایی در مدرسه و برگزاری مراسم مجازی از طریق امکانات «شاد» برای برگزاری مراسم
		رویکرد یادگیری ترکیبی با توزیع ۹۰ درصد حضوری و ۱۰ درصد استفاده از ظرفیت شاد برای انجام فعالیت های مکمل	کاملاً غیر حضوری با استفاده از فضای مجازی شاد و تلویزیون و سایر روشهای پیش بینی شده
تعداد روزهای فعالیت آموزش حضوری و مجازی	حضور	دو یا سه روز آموزش حضوری در مدرسه برای هر نوآموز یا دانش آموز مطابق تصمیم شورای مدرسه	
	مجازی	استفاده از «شاد» برای انجام فعالیت ها و تکالیف درسی دانش آموزان و ارائه بازخورد از سوی معلم	سایر روزها: ارائه فعالیت های متناسب با بستر فضای مجازی و پیگیری انجام فعالیت های یادگیری در بستر شاد حضور فعال در «شاد» برابر با برنامه اعلام شده

برنامه آموزش و یادگیری در مدارس دوره پیش دبستانی و ابتدایی

وضعیت سفید		وضعیت زرد	وضعیت قرمز
روزهای حضور دانش آموز و نوآموز در «شاد»		روزهای کاری هفته ، حداقل در حد ۵۰ درصد زمان آموزش . تنظیم برنامه به عهده معلم مربوطه و مدرسه است . (زوج و فرد و یا روشهای دیگر)	تمامی روزهای هفته بر اساس برنامه اعلام شده توسط معلم و مدرسه
		همه روزهای کاری هفته، حداقل ۲۰ درصد زمان آموزش با رویکرد ارائه فوق برنامه و مکمل یا اجرای روش کلاس معکوس	
میزان حضور معلم در مدرسه و در «شاد»		حضور در مدرسه: حداقل چهار روز در هفته؛ حضور مجازی در «شاد»: به میزان مورد نیاز برای تکمیل فرایند آموزش و یادگیری	حضور در مدرسه: بر اساس مسئولیت های ارکان مدرسه حضور مجازی در «شاد»: تمامی روزهای کاری هفته
		حضور در مدرسه: پنج روز در هفته؛ حضور مجازی در «شاد»: تمامی روزهای هفته برای هدایت فرایند آموزش و یادگیری	
مدت زمان کلاس ها	حضور	عادی	—
	مجازی	عادی	برای پایه اول ابتدایی ۲۵ دقیقه و سایر پایه ها ۳۰ دقیقه
نوع تعامل معلم و دانش آموز و نوآموز		حداقل سه روز در هفته ارتباط حضوری با گروهی از دانش آموزان و نوآموزان و سایر روزهای هفته برقراری ارتباطات صوتی، تصویری و متنی در بستر «شاد»	برقراری ارتباطات صوتی، تصویری و متنی در بستر «شاد» در تمامی روزهای کاری هفته
		ارتباط چهره به چهره و تداوم ارتباطات صوتی، تصویری و متنی در بستر «شاد»	
حضور و غیاب		به صورت حضوری برای روزهای آموزش حضوری و به صورت برخط برای روزهای آموزش مجازی برابر با ضوابط	به صورت برخط برابر با ضوابط
		به صورت حضوری برابر با ضوابط	

برنامه آموزش و یادگیری در مدارس دوره پیش دبستانی و ابتدایی

وضعیت قرمز	وضعیت زرد	وضعیت سفید	*	
—	تقسیم بندی دانش آموزان هر کلاس (با توجه به مساحت کلاس و تعداد دانش آموز) و رعایت پروتکل های بهداشتی با نظر شورای مدرسه	عادی	کلاس های پر جمعیت	مدیریت تراکم کلاس ها
—	تا جایی که امکان رعایت پروتکل های بهداشتی و فاصله گذاری اجتماعی مقدور باشند تقسیم بندی کلاس ها ضرورتی ندارد.	عادی	کلاس های کم جمعیت	
به صورت غیر حضوری و توسط معلم با استفاده از اطلاعات و شواهد جمع آوری شده	به صورت ترکیبی (مجازی و حضوری) و توسط معلم با استفاده از اطلاعات و شواهد جمع آوری شده	حضوری و توسط معلم با استفاده از اطلاعات و شواهد جمع آوری شده	مستمر	شیوه ارزشیابی ابتدایی
در دوره ابتدایی از پایه اول تا پنجم آزمون پایانی وجود ندارد. - فقط در نوبت دوم پایه ششم ، در صورت رفع بحران موجود ، آزمون کتبی عملکردی به صورت هماهنگ منطقه ای و در صورت ادامه شرایط کرونا به صورت مدرسه ای (مجازی) برگزار می شود	-در دوره ابتدایی از پایه اول تا پنجم آزمون پایانی وجود ندارد. - فقط در نوبت دوم پایه ششم ، در صورت رفع بحران موجود ، آزمون کتبی عملکردی به صورت هماهنگ منطقه ای و در صورت ادامه شرایط کرونا به صورت مدرسه ای (مجازی یا حضوری با نظر شورای مدرسه) برگزار شود .	-در دوره ابتدایی از پایه اول تا پنجم آزمون پایانی وجود ندارد . -فقط در نوبت دوم پایه ششم ، در صورت رفع بحران موجود ، آزمون کتبی عملکردی به صورت هماهنگ منطقه ای و در صورت ادامه شرایط کرونا به صورت مدرسه ای (حضوری) برگزار می شود .	پایانی	

ملاحظات اجرایی دوره پیش دبستانی و ابتدایی:

- با توجه به مصوبه ستاد ملی مدیریت کرونا، فعالیت رسمی مدارس در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ اعم از حضوری یا غیرحضوری از ۱۵ شهریورماه ۱۳۹۹، با رعایت شرایط و ضوابط اعلام شده در این دستورالعمل، آغاز خواهد شد.
- آموزش های لازم به عوامل اجرایی و آموزشی به ویژه معلمان و مربیان پیش دبستان، برای روش های متنوع ارائه خدمت تا قبل از آغاز سال تحصیلی به اتمام برسد. این آموزش ها می تواند در بستر سامانه آموزشی دانش آموز (شاد) به صورت

متمرکز انجام می شود. ادارات کل آموزش و پرورش استان و مناطق نیز می توانند آموزش های تکمیلی در این زمینه داشته باشند.

- برنامه ریزی، نظارت و کنترل لازم برای ثبت نام دانش آموزان و نوآموزان و استفاده از خدمات ارائه شده در سامانه آموزشی دانش آموز (شاد) توسط مدیر مدرسه انجام می شود.
- تغییر وضعیت مطابق با اطلاعیه های «ستاد ملی مبارزه با کرونا» در مورد هر منطقه صورت می گیرد. لذا شورای مدرسه متناسب با شرایط مدارس و دانش آموزان و نوآموزان و با تاکید بر جداول ذکر شده، نحوه تغییر وضعیت و ایفای وظایف و نقش های جدید را مدیریت خواهد کرد.
- در تنظیم قرارداد سرویس ایاب و ذهاب دانش آموزان و نوآموزان، پیش بینی های لازم در خصوص آثار ناشی از تغییر احتمالی وضعیت (سفید، زرد، قرمز) در ضمن سال تحصیلی، مورد توجه قرار گیرد.
- در وضعیت زرد و در صورت ضرورت، تقسیم دانش آموزان و نوآموزان یک کلاس به دو گروه به منظور رعایت فاصله گذاری، الزامی است. مدیر مدرسه موظف است، دانش آموزان و نوآموزان هر کلاس را (با توجه به مساحت کلاس و تعداد دانش آموز و نوآموز) به گونه ای توزیع نماید که رعایت حداقل فاصله مورد انتظار مطابق پروتکل های بهداشتی، امکان پذیر باشد. بنا براین ممکن است در وضعیت زرد، مدارس با حضور تمام یا بخشی از دانش آموزان و نوآموزان دایر باشند.
- کلاس های درسی کم جمعیت و کلاس های درسی چندپایه (به نحوی که مغایر با پروتکل های بهداشتی نباشد) با تمام دانش آموزان تشکیل و آموزش حضوری به روال معمول برگزار شود. از سامانه شاد برای انجام فعالیت ها و تکالیف درسی نوآموزان یا دانش آموزان با نظارت و هدایت والدین و ارائه بازخورد توسط مربی یا معلم به آنان استفاده می شود.
- مدیران مدارس می توانند به منظور مدیریت فاصله گذاری فیزیکی در شرایط آموزش های حضوری در وضعیت زرد، با توزیع متناسب زنگ تفریح در پایه های مختلف، تراکم دانش آموزان و نوآموزان را در حین رفت و آمد و در حیات مدرسه کاهش دهند.
- در وضعیت قرمز فعالیت های آموزشی و تربیتی به صورت مجازی در سامانه شاد و یا با استفاده از سایر روش های متناسب، در تمامی روزهای هفته انجام می شود. در این وضعیت حضور و غیاب دانش آموزان و نوآموزان، ارائه درس جدید، ارزشیابی، تعیین تکالیف و سایر فعالیت های مرتبط با فرایند آموزش و یادگیری در سامانه شاد استمرار می یابد.
- دستورالعمل تکمیلی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در دوره ابتدایی توسط معاونت آموزش ابتدایی، تدوین و ابلاغ خواهد شد.

برنامه آموزش و یادگیری در مدارس دوره متوسطه اول و دوم (نظری)

وضعیت سفید	وضعیت زرد	وضعیت قرمز	ثبت نام	
پایه های میانی غیر حضوری و پایه های هفتم و دهم به صورت حضوری	پایه های میانی غیر حضوری و پایه های هفتم و دهم به صورت حضوری مطابق با نوبت اعلام شده	پایه های میانی غیر حضوری و پایه های هفتم و دهم به صورت حضوری مطابق با نوبت اعلام شده		
حضوری	با حضور تعداد اندکی از دانش آموزان و پخش زنده مراسم از طریق شاد برای سایر دانش آموزان	مدیران مدارس برنامه های مناسب با شروع فعالیت آموزشگاه را در فضای مجازی بالاختص شبکه آموزشی دانش آموز(شاد) اجرا نمایند.	مراسم نمادین بازگشایی	
برنامه هفتگی دانش آموزان به روال معمول تدوین و در اختیار دانش آموزان قرار گرفته و اجرا می شود. آموزش در فضای مجازی به عنوان فرصتی در خدمت فعالیت های آموزشی و تربیتی قرار می گیرد.	دوره اول متوسطه: به تشخیص شورای مدرسه (در صورت تقسیم یا عدم تقسیم دانش آموزان به دو گروه)، یک روز در هفته را به ارائه آموزش های غیرحضوری اختصاص دهند. به تشخیص شورای مدرسه و با توجه به ماهیت دروس (نظری یا عملی)، نسبت به ارائه تمام یا بخشی از ساعات دروس به شیوه غیرحضوری اقدام نماید. با توجه به سیاست توسعه آموزش های مهارتی در دوره اول متوسطه، توصیه می شود دروس کار و فناوری و فرهنگ و هنر در برنامه هفتگی در یک روز ارائه شود. تا امکان اجرای برنامه های آتی مهارت آموزی به شیوه تراکمی (تجمیعی) در این زمینه مهیا باشد. مدیران دبیرستان های دوره دوم آموزش متوسطه نظری می توانند با تصویب شورای مدرسه، متناسب با تعداد روزهای آموزش های غیرحضوری و با توجه به ماهیت دروس (نظری یا عملی)، نسبت به ارائه تمام یا بخشی از ساعات دروس به شیوه غیرحضوری اقدام نماید. ارائه سایر دروس هر پایه / رشته در برنامه هفتگی به صورت حضوری می باشد، به گونه ای که هر دانش آموز حداقل دو روز در برنامه هفتگی تحت آموزش های حضوری قرار گیرد	همه آموزش ها به شیوه غیرحضوری و با رعایت مقررات مربوط انجام می شود. آموزش های غیرحضوری تا حد امکان در فضای مجازی ارائه می شود. فرایند یاددهی یادگیری آن دسته از دانش آموزانی که به هر دلیل امکان استفاده از فضای مجازی را ندارند، از طریق درسنامه ها، جزوات و ... انجام خواهد شد. مشخصات دانش آموزانی که فقط از طریق ارسال درسنامه و جزوات یا تکالیف در معرض یادگیری قرار می گیرند از طریق مدیر مدرسه در فضای پیش بینی شده در سناد وارد و خدمات ارائه شده در آن به صورت مستمر ثبت می شود.	راهنبرد آموزشی	
حضور تمام وقت در مدرسه مطابق با جدول مصوب دروس	با تصویب شورای مدرسه هر دانش آموز حداقل دو روز در برنامه هفتگی تحت آموزش های حضوری قرار گیرد.	همه آموزش ها به شیوه غیرحضوری و با رعایت مقررات مربوط انجام می شود. آموزش های غیرحضوری تا حد امکان در فضای مجازی ارائه می شود.	حضور	تعداد روزهای فعالیت آموزش حضوری و مجازی
استفاده از ظرفیت شاد برای انجام فعالیت های آموزشی مکمل و سایر فعالیت های تربیتی، پرورشی و ورزشی در ساعات فراغت	دوره اول متوسطه: به تشخیص شورای مدرسه (در صورت تقسیم یا عدم تقسیم دانش آموزان به دو گروه)، یک روز در هفته را به ارائه آموزش های غیرحضوری اختصاص دهند. دوره دوم آموزش متوسطه نظری: با تصویب شورای مدرسه (در صورت تقسیم یا عدم تقسیم دانش آموزان به دو گروه)، حداکثر دو روز در هفته را به ارائه آموزش های غیر حضوری اختصاص دهند. مدارس می توانند دو روز در هفته را به ارائه آموزش های غیرحضوری اختصاص دهند، که از ظرفیت روزهای پنجشنبه جهت ارائه خدمات آموزشی و تربیتی استفاده کنند.		مجازی	
بر اساس تکالیف محوله توسط دبیران	بر اساس برنامه هفتگی مدرسه جهت اجرای آموزش های دروس غیر حضوری	تمام روزهای هفته مطابق با جدول دروس و روزهای پنجشنبه برای انجام فعالیت های مکمل و تربیتی پرورشی	روزهای حضور دانش آموز در «شاد»	

برنامه آموزش و یادگیری در مدارس دوره متوسطه اول و دوم (نظری)

وضعیت سفید		وضعیت زرد	وضعیت قرمز	میزان حضور معلم در مدرسه و در «شاد»
مجموع ساعات برنامه ریزی شده جهت تدریس به شیوه حضوری معلمان، نباید کمتر از ساعات تعهد آن ها برای تدریس (اعم از موظف و غیر موظف) در هر هفته باشد.		مجموع ساعات برنامه ریزی شده جهت تدریس به شیوه حضوری و غیر حضوری معلمان، نباید کمتر از ساعات تعهد آن ها برای تدریس (اعم از موظف و غیر موظف) در هر هفته باشد.	مجموع ساعات برنامه ریزی شده جهت تدریس به شیوه حضوری معلمان، نباید کمتر از ساعات تعهد آن ها برای تدریس (اعم از موظف و غیر موظف) در هر هفته باشد.	
مطابق روال معمول		مطابق روال معمول	-----	زمان
۳۵ دقیقه		۳۵ دقیقه	۳۵ دقیقه	کلاس ها
آموزش به شیوه حضوری در کلاس درس برابر ضوابط و مقررات		حداقل دو روز در هفته ارتباط حضوری با دانش آموزان در کلاس های درس و آموزش غیر حضوری بر اساس برنامه هفتگی مدرسه در فضای مجازی	همه آموزش ها به شیوه غیر حضوری و با رعایت مقررات مربوط و مطابق برنامه هفتگی مدرسه انجام می شود.	نوع تعامل معلم و دانش آموز
به صورت حضوری در مدرسه مطابق با برنامه هفتگی		به صورت حضوری برای روزهای حضور در مدرسه و به صورت برخط از طریق «شاد» طبق برنامه هفتگی	به صورت برخط از طریق سامانه «شاد» طبق برنامه هفتگی	حضور و غیاب
مطابق روال معمول		رعایت فاصله گذاری اجتماعی و پروتکل های بهداشتی از طریق گروه بندی دانش آموزان با نظر شورای مدرسه	غیر حضوری یا آموزش تجمعی در روزهای خاصی در هفته یا ماه با تصویب شورای مدرسه	مدیریت تراکم کلاس ها
مطابق روال معمول		به روال قبل با رعایت دستورالعمل های بهداشتی		

برنامه آموزش و یادگیری در مدارس دوره متوسطه اول و دوم (نظری)

وضعیت قرمز	وضعیت زرد	وضعیت سفید	*	شیوه ارزشیابی متوسطه نظری
میزان و نحوه حضور در کلاسهای مجازی یا انجام تکالیف محوله از طریق بررسی سوابق آموزشی در کارپوشه شاد	با توجه به نوع درس و شیوه ارائه درس (برخط یا برون خط) و تشخیص دبیر مربوطه به صورت حضوری یا بررسی فعالیت ها و کارپوشه دانش آموز در شاد	به صورت حضوری و توسط دبیر مربوطه طبق ضوابط موجود	مستمر	
کلیه دروس و پایه ها به جز آزمون پایانی نوبت دوم پایه های نهم و دوازدهم به صورت غیر حضوری	کلیه پایه ها با رعایت پروتکل های بهداشتی به صورت حضوری	کلیه پایه ها و عناوین به صورت حضوری طبق ضوابط موجود	پایانی	

ملاحظات اجرایی دوره اول و دوم متوسطه

- در صورت عدم امکان ارائه تمام یا بخشی از ساعات آموزش در فضای حقیقی، معلمان موظفند در سقف ساعات ابلاغ خود مطابق برنامه هفتگی، تمام یا بخشی از آموزش ها را در فضای مجازی ارائه نمایند (بجز دروس کارگاهی).
- حضور و غیاب دانش آموزان در مدرسه و فضای مجازی مطابق ضوابط مربوط انجام می شود.
- انجام وظایف و حضور و غیاب معلمان و کارکنان مطابق برنامه توسط مدیر و در مدرسه و فضای مجازی انجام می شود و گزارش های لازم به صورت ماهانه به اداره آموزش و پرورش منطقه ارسال می شود.
- با توجه به مصوبه ابلاغی ستاد ملی مدیریت کرونا، مدارس می توانند از ظرفیت روز پنجشنبه به منظور ارائه خدمات آموزشی و تربیتی به دانش آموزان استفاده نمایند.
- در همه روش های ارائه آموزش (حضوری، غیر حضوری، نیمه حضوری و تراکمی)، معلم مربوط (دارای ابلاغ اعم از موظف و غیر موظف) مکلف به رصد مستمر، مستند سازی و ثبت وقایع در سامانه های پیش بینی شده، کنترل و تسهیل فرایند یاددهی و یادگیری دانش آموزان، ارزشیابی و ... بوده و وظایف خود را تا پایان سال تحصیلی پیگیری می نماید.
- ضروری است معلمان با انجام ارزشیابی آغازین در نخستین روزهای آموزش، برنامه ریزی لازم را برای جبران کاستی های احتمالی و تعیین نقطه شروع فعالیت آموزشی انجام دهند.

- مجموع ساعات برنامه‌ریزی شده حضوری، نیمه حضوری، غیر حضوری و تراکمی معلمان، نباید کمتر از ساعات تعهد آن‌ها برای تدریس (اعم از موظف و غیر موظف) در هر هفته باشد.
- مدیران مدارس موظفند از روش‌های تأیید شده توسط وزارت آموزش و پرورش برای ارائه خدمات آموزشی و تربیتی در فضای مجازی، استفاده نمایند.
- زمان هر جلسه آموزش غیر حضوری در فضای مجازی، در دوره متوسطه ۳۵ دقیقه می باشد.
- ارائه فعالیت‌های آموزشی و تربیتی در مدارس بزرگسالان، آموزش از راه دور و ایثارگران در سه وضعیت (سفید، زرد و قرمز) مطابق مصوبات ستاد ملی مدیریت کرونا و مشابه مدارس روزانه می باشد.
- با توجه به سیاست توسعه آموزش‌های مهارتی در دوره اول متوسطه، توصیه می شود دروس کار و فناوری و فرهنگ و هنر در برنامه هفتگی در یک روز ارائه شود و تا حد امکان اجرای برنامه‌های آتی مهارت‌آموزی به شیوه تراکمی (تجمیعی) در این زمینه مهیا گردد.
- در وضعیت قرمز با توجه به ضرورت کوتاه شدن زمان آموزش در فضای مجازی، مدارس نوبت اول (شیفت صبح) و مدارس نوبت دوم (شیفت عصر) می‌توانند زمان آموزش دروس را مطابق جدول ذیل برنامه ریزی نمایند. بدیهی است در هر حال برنامه‌های مدارس تغییری نخواهد کرد و فقط شروع و پایان آموزش در چهار وقت توزیع شده و امکان توزیع بار ترافیکی و بهبود کیفیت را فراهم خواهد کرد.
- مدرسی که برنامه هفتگی کلاس‌های خود را در بیش از سه زنگ تنظیم کرده اند، با تغییر در ساعت شروع فعالیت کلاس‌ها و زمان استراحت ظرفیت لازم را برای اجرای آموزش فراهم نمایند به نحوی که قبل از شروع زمان آموزش کلاس‌ها در وقت دوم در هر نوبت، تدریس معلمان خاتمه یابد.

برنامه هفتگی شیفت صبح مدارس دوره متوسطه در وضعیت قرمز

مدارس نوبت اول (شیفت صبح)									
وقت اول					وقت دوم				
۸ - ۱۰:۱۵					۱۰:۳۰ - ۱۲:۴۵				
زنگ اول	تفریح اول	زنگ دوم	تفریح دوم	زنگ سوم	زنگ اول	تفریح اول	زنگ دوم	تفریح دوم	زنگ سوم
۳۵	۱۵	۳۵	۱۵	۳۵	۳۵	۱۵	۳۵	۱۵	۳۵
۸-۸:۳۵	۸:۳۵-۸:۵۰	۸:۵۰-۹:۲۵	۹:۲۵-۹:۴۰	۹:۴۰-۱۰:۱۵	۱۰:۳۰-۱۱:۰۵	۱۱:۰۵-۱۱:۲۰	۱۱:۲۰-۱۱:۵۵	۱۱:۵۵-۱۲:۱۰	۱۲:۱۰-۱۲:۴۵

برنامه هفتگی شیفت بعد از ظهر مدارس دوره متوسطه در وضعیت قرمز

مدارس نوبت دوم (شیفت عصر)									
وقت اول					وقت دوم				
۱۳-۱۵:۱۵					۱۵:۳۰ - ۱۷:۴۵				
زنگ اول	تفریح اول	زنگ دوم	تفریح دوم	زنگ سوم	زنگ اول	تفریح اول	زنگ دوم	تفریح دوم	زنگ سوم
۳۵	۱۵	۳۵	۱۵	۳۵	۳۵	۱۵	۳۵	۱۵	۳۵
۱۳-۱۳:۳۵	۱۳:۳۵-۱۳:۵۰	۱۳:۵۰-۱۴:۲۵	۱۴:۲۵-۱۴:۴۰	۱۴:۴۰-۱۵:۱۵	۱۵:۳۰-۱۶:۰۵	۱۶:۰۵-۱۶:۲۰	۱۶:۲۰-۱۶:۵۵	۱۶:۵۵-۱۷:۱۰	۱۷:۱۰-۱۷:۴۵

ارائه خدمات آموزشی، تربیتی:

براساس ضوابط و دستورالعمل‌ها، در مدارس غیر دولتی، نمونه دولتی، هیأت امنایی، استعدادهای درخشان و مدارس شاهد، ساعاتی علاوه بر ساعات تکلیفی (جدول مصوب دروس)، در جدول دروس پایه‌ها و دوره‌ها ارائه می‌شود.

با توجه به شرایط:

- چنانچه وضعیت استان‌ها، مناطق و نواحی در وضعیت سفید باشد، مطابق ضوابط و مقررات در دستورالعمل‌های ابلاغی، تشکیل کلاس تا سقف ساعت مجاز، بلامانع خواهد بود.
- در صورتی که وضعیت استان‌ها، مناطق و نواحی در وضعیت زرد قرار گرفته و امکان تشکیل کلاس‌ها به صورت حضوری با رعایت پروتکل‌های بهداشتی مجاز باشد، به نحوی که علاوه بر اجرای ساعات مندرج در جدول دروس پایه تحصیلی به صورت حضوری و غیرحضوری (به میزان مندرج در این دستورالعمل)، شرایط اجرای فوق برنامه را نیز به دلیل تراکم پایین کلاس‌ها و یا گسترش زمان آموزش (فراتر از ساعات مندرج در جدول دروس در برنامه هفتگی) داشته باشد و شرایط اجرای فوق برنامه نیز از هر جهت مهیا باشد، در صورت داشتن مجوز ارائه درس یا فوق برنامه، مدارس می‌توانند

با رعایت همه ضوابط و دریافت مصوبات لازم، نسبت به ارائه دروس فوق برنامه در (مدارس غیر دولتی و هیات امنایی)، محتوای تکمیلی و کاپ سمپاد (در مدارس استعدادهای درخشان)، مکمل و تقویتی (در مدارس شاهد)، به صورت حضوری با رعایت ضوابط ابلاغی و ترتیبات مقرر در آخرین دستورالعمل‌ها، حداکثر تا سقف ساعات مجاز اقدام نمایند. ۳) ارائه دروس فوق برنامه، محتوای تکمیلی و کاپ سمپاد، مکمل و تقویتی، در فضای مجازی (در هر سه وضعیت) با رعایت شرایط زیر مجاز است.

۳-۱. همه دروس به میزان ساعات تعیین شده در جدول دروس و با رعایت مفاد این دستورالعمل (به صورت حضوری یا غیر حضوری) در برنامه هفتگی قرار گرفته باشد و تدریس شود.

۳-۲. در صورتی که به دلیل ضرورت رعایت پروتکل‌های بهداشتی در شرایط زرد، کلاس‌ها به دو گروه تقسیم شده باشد، میزان هزینه دریافتی از دانش آموزان از زمان قبل از تقسیم کلاس بیشتر نشود.

۳-۳. ساعت اجرای فوق برنامه در درون برنامه هفتگی دانش آموزان قرار نگیرد، مگر آنکه براساس ضوابط و دستورالعمل‌های قبلی، ورود آن درس به داخل برنامه هفتگی مجاز بوده و مانعی نداشته باشد.

۳-۴. در صورت مجاز بودن برای ارائه، آموزش این دسته از دروس در فضای مجازی با رضایت دانش آموز و خانواده وی انجام شود.

تبصره: مدارسی که بر اساس قوانین، ضوابط، اساسنامه تأسیس یا دستورالعمل‌های ابلاغی، مجاز به ارائه فوق برنامه نبوده اند، نمی‌توانند با استناد به مفاد این دستورالعمل، اقدام به ارائه کلاس فوق برنامه درسی یا غیر درسی نمایند.

۴) در صورتی که به هر دلیل تمام یا بخشی از ساعات تعیین شده جهت ارائه فوق برنامه و آموزش‌های مکمل و نظایر آن که مدرسه مجاز به ارائه آن بوده است، در ضمن سال یا پایان سال تحصیلی ارائه نگردد، مدیر مدرسه موظف است هزینه دریافتی بابت آن را مسترد نموده و اسناد آن را در پرونده دانش آموز نگهداری نماید.

برنامه آموزش و یادگیری در هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش

وضعیت سفید		وضعیت زرد	وضعیت قرمز	ثبت نام
پایه های میانی غیر حضوری و پایه دهم به صورت حضوری مطابق با نوبت اعلام شده		پایه های میانی غیر حضوری و پایه دهم به صورت حضوری مطابق با نوبت اعلام شده	پایه های میانی غیر حضوری و پایه دهم به صورت حضوری مطابق با نوبت اعلام شده	
حضور		با حضور تعداد اندکی از هنرجویان و پخش زنده مراسم از طریق شاد برای سایر دانش آموزان	مدیران هنرستان ها برنامه‌های مناسب با شروع فعالیت آموزشگاه را در فضای مجازی بالاحص شبکه آموزشی دانش آموز (شاد) اجرا نمایند.	مراسم نمادین بازگشایی
برنامه هفتگی هنرجویان به روال معمول تدوین و در اختیار هنرجو قرار گرفته و اجرا می شود. آموزش در فضای مجازی به عنوان فرصتی در خدمت فعالیت‌های آموزشی و تربیتی قرار می گیرد.		رویکرد آموزش و یادگیری ترکیبی (حضوری، نیمه حضوری، تراکمی و غیر حضوری)	فرآیند آموزش در دروس عمومی، «شایستگی‌های غیرفنی»، «شایستگی‌های پایه فنی»، «مشترک زمینه کشاورزی، خدمات و هنر شایستگی‌های فنی» و «دانش فنی پایه و دانش فنی تخصصی شایستگی‌های فنی» و فرایند ارزشیابی پیشرفت تحصیلی آن‌ها مطابق آیین‌نامه‌های مربوط به شیوه غیر حضوری و با رعایت مقررات مربوط انجام می شود. آموزش - های غیر حضوری تا حد امکان در فضای مجازی ارائه می شود. فرایند یاددهی یادگیری آن دسته از هنرجویانی که به هر دلیل امکان استفاده از فضای مجازی را ندارند، از طریق درسنامه‌ها، جزوات و ... انجام خواهد شد. مشخصات دانش آموزانی که فقط از طریق ارسال درسنامه و جزوات یا تکالیف در معرض یادگیری قرار می گیرند از طریق مدیر مدرسه در فضای پیش‌بینی شده در سناد وارد و خدمات ارائه شده در آن به صورت مستمر ثبت می شود.	راهبرد آموزشی
حضور تمام وقت در مدرسه مطابق با جدول مصوب دروس		متناسب با برنامه درسی و هفتگی رشته/شاخه با تصویب شورای مدرسه	در «درس مشترک زمینه صنعت»، «دروس کارگاهی ۸ ساعته» شایستگی‌های فنی شاخه فنی و حرفه‌ای و «استاندارد آموزش مهارت» شاخه کاردانش پس از تغییر وضعیت به زرد یا سفید به صورت حضوری برگزار می گردد.	
استفاده از ظرفیت شاد برای انجام فعالیت‌های آموزشی مکمل و سایر فعالیت‌های تربیتی، پرورشی و ورزشی در ساعات فراغت		برنامه ریزی هفتگی و استفاده از ظرفیت روزهای پنجشنبه با تصویب شورای مدرسه (در صورت تقسیم یا عدم تقسیم دانش آموزان به دو گروه)	فرآیند آموزش در دروس عمومی، «شایستگی‌های غیرفنی»، «شایستگی‌های پایه فنی»، «مشترک زمینه کشاورزی، خدمات و هنر شایستگی‌های فنی» و «دانش فنی پایه و دانش فنی تخصصی شایستگی‌های فنی» و فرایند ارزشیابی پیشرفت تحصیلی آن‌ها مطابق آیین‌نامه‌های مربوط به صورت غیر حضوری انجام می شود.	تعداد روزهای فعالیت آموزش حضور و مجازی
بر اساس تکالیف محوله توسط دبیران و هنرآموزان		بر اساس برنامه هفتگی مدرسه جهت اجرای آموزش های دروس غیر حضوری	مطابق با جدول دروس و برنامه هفتگی تعیین شده توسط مدرسه	روزهای حضور دانش آموز در «شاد»

برنامه آموزش و یادگیری در هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش

وضعیت سفید		وضعیت زرد	وضعیت قرمز	میزان حضور معلم در مدرسه و در «شاد»	
مجموع ساعات برنامه‌ریزی شده جهت تدریس به شیوه حضوری معلمان، نباید کمتر از ساعات تعهد آن‌ها برای تدریس (اعم از موظف و غیر موظف) در هر هفته باشد.		مجموع ساعات برنامه‌ریزی شده جهت تدریس به شیوه حضوری معلمان، نباید کمتر از ساعات تعهد آن‌ها برای تدریس (اعم از موظف و غیر موظف) در هر هفته باشد.	مجموع ساعات برنامه‌ریزی شده جهت تدریس به شیوه غیر حضوری معلمان، نباید کمتر از ساعات تعهد آن‌ها برای تدریس (اعم از موظف و غیر موظف) در هر هفته باشد.		
مطابق روال معمول	مطابق روال معمول	مطابق روال معمول	-----	حضور	زمان
۳۵ دقیقه	۳۵ دقیقه	۳۵ دقیقه	۳۵ دقیقه	مجازی	کلاس‌ها
آموزش به شیوه حضوری در کلاس درس برابر ضوابط و مقررات	ارتباط حضوری با هنرجویان در کلاس‌های درس حضوری و آموزش غیر حضوری بر اساس برنامه هفتگی مدرسه در فضای مجازی	در آموزش‌های غیر حضوری با رعایت مقررات مربوط و مطابق برنامه هفتگی مدرسه انجام می‌شود.	نوع تعامل معلم و دانش‌آموز		
به صورت حضوری در مدرسه مطابق با برنامه هفتگی	به صورت حضوری برای روزهای حضور در مدرسه و به صورت برخط از طریق «شاد» طبق برنامه هفتگی	به صورت برخط از طریق سامانه «شاد» طبق برنامه هفتگی	حضور و غیاب		
مطابق روال معمول	رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی و پروتکل‌های بهداشتی از طریق گروه بندی هنرجویان با تصویب شورای مدرسه	غیر حضوری یا آموزش تجمعی در روزهای خاصی در هفته یا ماه با تصویب شورای مدرسه	کلاس‌های پر جمعیت	مدیریت تراکم کلاس‌ها	
	به روال قبل با رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی				
مطابق روال معمول	مطابق روال معمول		کلاس‌های کم جمعیت		

وضعیت	ملاحظات اجرایی دوره دوم متوسطه فنی حرفه‌ای و کار دانش
سفید	طبق برنامه های مصوب و به روش متداول
زرد	۱- فرآیند آموزش و ارزشیابی دروس «شایستگی‌های غیرفنی»، «شایستگی‌های پایه فنی»، «مشترب مشترک زمینه کشاورزی، خدمات و هنر شایستگی‌های فنی» و «دروس دانش فنی پایه و دانش فنی تخصصی شایستگی‌های فنی» مطابق آیین‌نامه‌های مربوط انجام می‌شود و در این دروس می‌توان از شیوه‌های متنوع آموزش (حضور، نیمه‌حضور، تراکمی و غیرحضور) استفاده کرد. ۲- «درس مشترک زمینه صنعت»، «دروس کارگاهی ۸ ساعته» شایستگی‌های فنی شاخه فنی و حرفه‌ای و «استاندارد آموزش مهارت» شاخه کار دانش به صورت حضوری برگزار می‌گردد. ۳- آموزش دروس تخصصی کارگاهی رشته‌های خاص شاخه فنی و حرفه‌ای شامل: گرافیک، موسیقی ساز ایرانی، موسیقی ساز جهانی، نقاشی، نمایش، سینما و نقشه‌کشی معماری به صورت حضوری و ارزشیابی آن‌ها مطابق ضوابط و مقررات مربوط انجام می‌شود.
قرمز	۱- فرآیند آموزش در دروس عمومی، «شایستگی‌های غیرفنی»، «شایستگی‌های پایه فنی»، «مشترب مشترک زمینه کشاورزی، خدمات و هنر شایستگی‌های فنی» و «دانش فنی پایه و دانش فنی تخصصی شایستگی‌های فنی» و فرآیند ارزشیابی پیشرفت تحصیلی آن‌ها مطابق آیین‌نامه‌های مربوط به صورت غیرحضور انجام می‌شود. ۲- در «درس مشترک زمینه صنعت»، «دروس کارگاهی ۸ ساعته» شایستگی‌های فنی شاخه فنی و حرفه‌ای و «استاندارد آموزش مهارت» شاخه کار دانش پس از تغییر وضعیت به زرد یا سفید به صورت حضوری برگزار می‌گردد.

در شرایط تغییر وضعیت از قرمز به زرد رعایت موارد زیر الزامی است:

- مدیر هنرستان به منظور حفظ کیفیت فرآیند یاددهی یادگیری در شرایط تغییر وضعیت قرمز به زرد، برنامه‌ریزی ساعت هفتگی را به گونه‌ای انجام دهد تا بین نوع ارائه آموزش به صورت حضوری و نیمه‌حضور و حتی میزان ساعت ارائه آموزش در یک روز خلل و تداخلی صورت نپذیرد. این موضوع در «درس مشترک زمینه صنعت»، «دروس کارگاهی ۸ ساعته» و «تخصصی کارگاهی ۷ رشته خاص» شاخه فنی و حرفه‌ای و «استاندارد آموزش مهارت» شاخه کار دانش مورد تاکید است.
- در شرایطی که آموزش و ارزشیابی دروس کارگاهی هنرجویان به صورت تراکمی ضرورت یابد، اولویت با پایه دوازدهم خواهد بود. در این صورت اداره آموزش و پرورش شهرستان، منطقه، ناحیه موظف است هماهنگی‌های لازم را انجام دهد.

- ۳- زمان اجرای درس کارآموزی/کارورزی در شرایط تغییر وضعیت از قرمز به زرد، با مصوبه شورای مدرسه و تأیید شورای کارآموزی/کارورزی شهرستان، منطقه، ناحیه می تواند از تابستان پایه یازدهم تا پایان دی ماه سال آینده (سال ۱۴۰۰) به صورت حضوری و تراکمی (تجمیعی) با رعایت پروتکل های بهداشتی انجام شود.
- ۴- روشهای آموزش و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی شاخه کاردانش و فنی و حرفه ای به طور خلاصه در جدول زیر اعلام شده است.

وضعیت		زرد		قرمز	
نوع درس		آموزش	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	آموزش	ارزشیابی پیشرفت تحصیلی
دروس عمومی (دهم و یازدهم)		انواع روش ها	حضور	غیر حضوری	غیر حضوری
دروس عمومی (دوازدهم)		انواع روش ها	حضور	غیر حضوری	حضور
شایستگی های پایه فنی / شایستگی های غیر فنی (دهم، یازدهم و دوازدهم)		انواع روش ها	متناسب با روش آموزش	غیر حضوری	غیر حضوری
شایستگی های فنی (دهم، یازدهم و دوازدهم)	مشترک زمینه کشاورزی، خدمات و هنر شاخه فنی و حرفه ای	انواع روش ها	متناسب با روش آموزش	غیر حضوری	غیر حضوری
	دانش فنی پایه و دانش فنی تخصصی شاخه فنی و حرفه ای	انواع روش ها	متناسب با روش آموزش	غیر حضوری	غیر حضوری
	مشترک زمینه صنعت در شاخه فنی و حرفه ای	حضور	حضور	پس از تغییر به حالت زرد یا سفید به صورت حضوری اجرا شود (ترکیبی و فشرده)	
	کارگاهی ۸ ساعته و تخصصی کارگاهی ۷ رشته خاص شاخه فنی و حرفه ای و استانداردهای آموزش مهارت شاخه کاردانش	حضور	حضور		
*: منظور از انواع روش های آموزش عبارت است از : حضوری، نیمه حضوری، غیر حضوری و تجمیعی					

توجه : در همه توافقات و قراردادهای با ذی نفعان ارایه کننده خدمات آموزشی و پشتیبانی در درون و برون هنرستان (دستگاه های متولی، بخش غیردولتی، خصوصی، جوار، وابسته و...) پیش بینی تغییر وضعیت و تبعات ناشی از آن، وفق ضوابط قید و پذیرفته شود.

برنامه آموزش و یادگیری نوآموزان با نیازهای ویژه دوره پیش دبستان

وضعیت	وضعیت نوآموز	پایه	میزان حضور	فرایند آموزش و ارزشیابی
زرد	کودکان با نیازهای ویژه زیر ۴ سال	بدو تشخیص تا ۴ سال	۱ یا ۲ روز	دریافت خدمات مشاوره و توان بخشی انفرادی
	نوآموزان با نیازهای ویژه (فاصله گذاری اجتماعی تقسیم نوآموزان هر کلاس به دو گروه)	پایه ۴ تا ۶ سال پایه آمادگی ۱ پایه آمادگی ۲	دو روز حضوری و یک روز آموزش مجازی به همراه ارائه بسته آموزشی به نوآموزان	➤ معلمان با توجه به نیاز و توانایی نوآموزان تعداد جلسات آموزشی مورد نیاز را برای آنان برنامه ریزی نمایند. ➤ اولویت آموزش حضوری " آموزش مهارت های زبانی، زمینه سازی خواندن و نوشتن، مفاهیم ریاضی، مفاهیم شناختی، مهارت های حرکتی درشت و ظریف و (جهت یابی و حرکت ویژه نوآموزان با آسیب بینایی) است." ➤ اولویت آموزش غیرحضوری " رشد اجتماعی- هیجانی و مهارت های خودیاری...)" به صورت آموزش مجازی و یا ارایه بسته آموزشی همراه با آموزش والدین برای ادامه فعالیت در منزل صورت می گیرد. ➤ ارزشیابی پایه های آمادگی ۱ و ۲ به صورت حضوری، غیرحضوری (بررسی کارپوشه) صورت گیرد.
قرمز	نوآموزان با نیازهای ویژه در تمامی گروه ها	بدو تشخیص تا ۴ سال ۴ تا ۶ سال پایه آمادگی ۱ پایه آمادگی ۲	غیر حضوری	➤ اولویت با ارایه بسته آموزشی همراه با آموزش والدین برای فعالیت در منزل ➤ آموزش والدین در فضای مجازی ➤ پایه های آمادگی ۱ و ۲ از طریق ارزشیابی های مستمر به صورت غیرحضوری (بررسی کارپوشه) صورت گیرد.

برنامه آموزش و یادگیری دانش آموزان با نیازهای ویژه دوره ابتدایی

وضعیت	وضعیت دانش آموز	میزان حضور	فرایند آموزش و ارزشیابی
زرد	دانش آموزان با نیازهای ویژه (فاصله گذاری اجتماعی با تقسیم دانش آموزان هر کلاس به دو گروه)	دو روز حضوری و یک روز آموزش مجازی به همراه ارائه بسته آموزشی به دانش آموزان	➤ معلمان با توجه به نیاز و توانایی دانش آموزان تعداد جلسات آموزشی مورد نیاز را برای آنان برنامه ریزی نمایند. ➤ اعداد جلسات آموزش حضوری ۱۰ جلسه ➤ اولویت تخصیص ساعت آموزش حضوری با توجه به اهمیت دروس فارسی، ریاضی به عنوان مهارت‌های پایه یادگیری و محتوای جهت یابی و حرکت ویژه دانش آموزان با آسیب بینایی، زبان آموزی ویژه دانش آموزان با آسیب شنوایی و درس مهارت آموزی ویژه دانش آموزان با اختلال طیف اتیسم در پایه اول، با این دروس می باشد. ➤ دروس عملی به صورت حضوری به دانش آموزان ارائه می شود. ➤ اولویت آموزش غیرحضوری با ارائه بسته آموزشی همراه با آموزش والدین برای فعالیت در منزل؛ ➤ نتایج ارزشیابی دوره ابتدایی از طریق ارزشیابی‌های مستمر و توصیفی به صورت‌های حضوری، غیر حضوری (بررسی کارپوشه) و بازخورد در سامانه شاد اعلام شود. ➤ در این وضعیت ارزشیابی پایه ششم به صورت حضوری برگزار می شود.
قرمز	دانش آموزان با نیازهای ویژه	غیر حضوری	➤ آموزش دانش آموز و والدین در فضای مجازی ➤ اولویت با ارائه بسته آموزشی همراه با آموزش والدین برای فعالیت در منزل ➤ اعلام نتایج ارزشیابی دوره ابتدایی از طریق ارزشیابی‌های مستمر و توصیفی به صورت غیرحضوری (بررسی کارپوشه) و بازخوردها در سامانه شاد ➤ برگزاری ارزشیابی پایه ششم به صورت غیر حضوری

برنامه آموزش و یادگیری دانش آموزان با نیازهای ویژه دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای و دوم متوسطه حرفه‌ای

وضعیت	وضعیت دانش آموز	پایه	میزان حضور	فرایند آموزش و ارزشیابی
زرد	دانش آموزان با نیازهای ویژه (فاصله گذاری اجتماعی تقسیم دانش-آموزان هر کلاس به دو گروه)	هفتم، هشتم، نهم، دهم، یازدهم و دوازدهم	دو روز حضوری و یک روز آموزش مجازی به همراه ارائه بسته آموزشی به دانش آموزان	➤ دبیران با توجه به نیاز و توانایی دانش آموزان تعداد جلسات آموزشی مورد نیاز را برای آنان برنامه‌ریزی نمایند. ➤ دروس کارگاهی و مهارتی در اولویت آموزش حضوری است. ➤ دروس عمومی به صورت آموزش مجازی و تهیه بسته های آموزشی همراه آموزش والدین برای ادامه فعالیت در منزل ارایه می شود. ➤ ارزشیابی مستمر و پایانی در نوبت اول و دوم به صورت حضوری و مجازی مطابق آیین نامه‌ها و ضوابط مربوط و با مسئولیت معلم هر درس انجام خواهد شد. تغییرات احتمالی در زمان مقتضی اعلام می شود. ➤ در صورتی که قبل از امتحانات نوبت اول، وضعیت زرد به وضعیت قرمز تبدیل شود ارزشیابی آن نوبت به صورت غیرحضوری خواهد بود. در صورت استمرار وضعیت قرمز تا نوبت دوم، ارزشیابی نوبت دوم نیز از این قاعده تبعیت خواهد نمود. ➤ در شرایطی که آموزش و ارزشیابی دروس کارگاهی به صورت تراکمی (تراکمی و فشرده) ضرورت یابد اولویت با پایه دوازدهم است.
قرمز	تمامی دانش آموزان با نیازهای ویژه	هفتم، هشتم، نهم، دهم، یازدهم و دوازدهم	غیر حضوری	➤ دروس عمومی به صورت آموزش مجازی و بسته‌های آموزشی همراه آموزش والدین برای ادامه فعالیت در منزل ارایه می شود. ➤ ارزشیابی مستمر و پایانی در نوبت اول و دوم به صورت مجازی مطابق آیین نامه‌ها و ضوابط مربوط و با مسئولیت معلم هر درس انجام خواهد شد. تغییرات احتمالی در زمان مقتضی اعلام می شود. ➤ آموزش و ارزشیابی دروس مهارتی و کارگاهی پس از تغییر به حالت زرد یا سفید به صورت حضوری اجرا می شود. ➤ ارزشیابی دروس عمومی به صورت غیرحضوری برگزار می شود.

*برنامه آموزش و یادگیری دانش آموزان با نیازهای ویژه (با هوشبهر عادی) دوره های اول متوسطه و دوم متوسطه مطابق دستورالعمل دوره های مربوط آموزش و پرورش عادی در این شیوه نامه است.

برنامه آموزش و یادگیری ارایه خدمات به دانش آموزان آموزش تلفیقی و فراگیر

وضعیت	فرایند آموزش و ارزشیابی
زرد	۱- حضور دانش آموزان با نیازهای ویژه آموزش تلفیقی و فراگیر در تمامی دوره های تحصیلی مطابق با برنامه رسمی مدارس پذیرا همراه دیگر دانش آموزان می باشد. ۲- معلمان رابط با هماهنگی معلم پذیرا مطابق با ساعت آموزش تلفیقی و فراگیر تخصیص داده شده با رعایت کامل پروتکل های بهداشتی، ضمن حضور در مدرسه پذیرا خدمات مورد نیاز به دانش آموزان با نیازهای ویژه آموزش تلفیقی و فراگیر را ارایه نماید. ۳- معلمان رابط به منظور تسهیل و تثبیت فرایند آموزش نسبت به تهیه بسته های آموزشی برای دانش آموزان با نیازهای ویژه آموزش تلفیقی و فراگیر و والدین جهت آموزش های غیر حضوری در فضای مجازی اقدام نمایند. ۴- به منظور ارزشیابی توصیفی و مشاهده فعالیت های مستمر کلاسی حضور معلم پذیرا در گروه مجازی معلم رابط و دانش آموزان با نیازهای ویژه آموزش تلفیقی و فراگیر الزامی است
قرمز	۱- حضور دانش آموزان با نیازهای ویژه آموزش تلفیقی و فراگیر در تمامی دوره های تحصیلی مطابق با برنامه رسمی مدارس پذیرا همراه دیگر دانش آموزان می باشد. ۲- معلمان رابط به منظور تسهیل و تثبیت فرایند آموزش نسبت به تهیه بسته های آموزشی برای دانش آموزان با نیازهای ویژه آموزش تلفیقی و فراگیر و والدین جهت آموزش های غیر حضوری در فضای مجازی اقدام نمایند. ۳- معلم رابط جهت تثبیت یادگیری تمرین های متنوع در فضای مجازی برای دانش آموز و والدین ارائه نماید. ۴- به منظور ارزشیابی توصیفی و مشاهده فعالیت های مستمر کلاسی حضور معلم پذیرا در گروه مجازی معلم رابط و دانش آموزان با نیازهای ویژه آموزش تلفیقی و فراگیر الزامی است.

برنامه آموزش و یادگیری ارایه خدمات مراکز آموزشی و توان بخشی مشکلات ویژه یادگیری

وضعیت	فرایند ارایه خدمات تخصصی آموزشی و توان بخشی
زرد	۱. براساس دستورالعمل های وزارت آموزش و پرورش مبنی بر نحوه فعالیت مدارس، مراکز آموزشی و توان بخشی مشکلات ویژه یادگیری نیز به ارائه خدمات آموزش ویژه می پردازند. ۲. با توجه به ارایه آموزش انفرادی به دانش آموز، حضور تنها یکی از والدین به همراه دانش آموز با رعایت دقیق پروتکل های بهداشتی و فاصله گذاری اجتماعی مجاز خواهد بود و حضور پدر و مادر همزمان در مرکز آموزشی و توان بخشی مشکلات ویژه یادگیری ممنوع می باشد. ۳. تدابیری اتخاذ شود تا در هر ساعت آموزشی، برای هر مربی فقط یک دانش آموز با رعایت پروتکل های بهداشتی در مرکز حضور یابد. ۴. دانش آموزانی که به هر دلیلی برای دریافت خدمات ویژه آموزشی به مرکز مراجعه نمی کنند والدین با هماهنگی مدیر مدرسه پذیرا (عادی) یک روز در هفته با حضور در مرکز، برنامه و بسته آموزشی مورد نظر را دریافت و در منزل با دانش آموز تمرین نمایند. ۵. مربیان مراکز با معلمان مدارس پذیرا که دانش آموزان در آن به تحصیل اشتغال دارند، نسبت به ارایه خدمات تکمیلی به دانش آموزان در قالب ارائه مطالب در فضای مجازی تعامل داشته باشند. ۶. آموزش والدین دانش آموزان با مشکلات ویژه یادگیری توسط مربیان مراکز و در تعامل با مدرسه پذیرا مد نظر قرار گیرد.
قرمز	۱. ارایه خدمات به صورت غیر حضوری با ارایه بسته های آموزشی و آموزش در فضای مجازی است. ۲. برنامه ریزی و پیگیری فعالیت های مداخله ای به صورت مجازی و با نظارت دقیق مدیر مرکز انجام پذیرد. ۳. مربیان مراکز با معلمان مدارس پذیرا که دانش آموزان در آن به تحصیل اشتغال دارند، نسبت به ارایه خدمات تکمیلی به دانش آموزان در قالب ارائه مطالب در فضای مجازی تعامل داشته باشند. ۴. آموزش والدین دانش آموزان با مشکلات ویژه یادگیری توسط مربیان مراکز و در تعامل با مدرسه پذیرا مد نظر قرار گیرد. ۵. نحوه ارایه خدمات در مراکز آموزشی و توان بخشی مشکلات ویژه یادگیری تابع دستورالعمل های آموزش ابتدایی است.

خدمات ویژه آموزشی، توان بخشی و مشاوره ای

الف : خدمات توان بخشی در دوره های پیش دبستان و ابتدایی

- ۱) ارایه خدمات توان بخشی انفرادی به نوآموزان و دانش آموزان با نیازهای ویژه حاضر در مدرسه؛
- ۲) برگزاری جلسات آموزشی با پیش نیاز فعالیت های توان بخشی و ارائه راهبردهای لازم به والدین جهت اجرا در منزل به صورت غیر حضوری؛
- ۳) ارجاع برخی نوآموزان و دانش آموزان در وضعیت زرد به مراکز توان بخشی خارج از مدرسه جهت دریافت خدمات در مدارس فاقد نیروی توان بخشی؛
- ۴) تهیه کلیپ و فیلم های آموزشی توسط نیروهای توان بخشی و ارایه در سامانه شاد.

ب : مشاوره و راهنمایی خانواده در دوره های پیش دبستان ، ابتدایی و متوسطه

- ۱) برگزاری جلسات آموزش خانواده به روش مجازی؛
- ۲) برگزاری جلسات توجیهی برای اعضای انجمن اولیا و مربیان مدرسه به صورت مجازی؛
- ۳) شناسایی نوآموزان و دانش آموزان نیازمند به خدمات مشاوره و مددکاری و اجرای برنامه های مشاوره ای برای آنان با توجه به شرایط آموزش حضوری و غیر حضوری؛
- ۴) تهیه و تدوین بروشور، جزوات، فیلم های آموزشی و... به منظور آشنایی خانواده ها و نوآموزان با خدمات راهنمایی، مشاوره و ارایه به اولیا به صورت غیر حضوری؛
- ۵) ارایه محتوای مشاوره و راهنمای خانواده نوآموزان و دانش آموزان با نیازهای ویژه در سامانه شاد؛
- ۶) ارایه خدمات راهنمایی و مشاوره خانواده به والدین به صورت غیر حضوری (بسته آموزشی و تلفنی)

ج : مراکز راهنمایی و مشاوره خانواده دانش آموزان با نیاز های ویژه

- ۱) برنامه ریزی در جهت ارتقا سطح بینش و دانش خانواده ها جهت پیشگیری از بروز مسائل و مشکلات خانوادگی، تحصیلی و تربیتی فرزندان و رفع آن از طریق ارایه خدمات مشاوره انفرادی حضوری و غیر حضوری؛
- ۲) بررسی و شناسایی منابع و فرصت های در دسترس با تعیین نیاز ها و اولویت های ارائه خدمات مطلوب به والدین و دانش آموزان (بیمارستان ها، مراکز بهداشتی و بهزیستی و ...)؛
- ۳) تهیه کلیپ، بروشور و ارایه به مراجعان، مخاطبان و سامانه شاد؛
- ۴) برگزاری آموزش خانواده با رعایت فاصله گذاری اجتماعی به صورت حضوری؛
- ۵) اعلام ساعات مشاوره تلفنی و نصب آن در مرکز و اطلاع رسانی به مدارس و ...

ملاحظات اجرایی مدارس استثنایی

- ۱- ضرورت توجه به تفاوت های فردی و مهارت های یادگیری دانش آموزان.
- ۲- تدوین برنامه آموزش هفتگی متناسب با روزهای حضور دانش آموزان در مدرسه و گروه های مختلف استثنایی با اولویت بندی دروس در آموزش حضوری؛

- ۳- مدیران مدارس استثنایی موظف هستند قبل از شروع سال تحصیلی وضعیت دانش آموزان را در هر یک از شرایط زیر مشخص نموده و در برنامه ریزی، تصمیم گیری و ارایه خدمات آموزشی، توان بخشی و مشاوره‌ای به دانش آموزان از آن بهره‌مند شوند.
- شناسایی دانش آموزان دارای بیماری‌های خاص و زمینه‌ای، مشکلات شدید رفتاری، معلول جسمی-حرکتی شدید و اختلال طیف اتیسم با کم‌توانی ذهنی؛
 - شناسایی دانش آموزان دارای والدین کم‌سواد؛
 - شناسایی دانش آموزان فاقد وسیله ارتباطی هوشمند؛
 - شناسایی دانش آموزانی که قادر به یادگیری آموزش‌های مجازی نمی‌باشند و والدین نیز نمی‌توانند در این خصوص کمک کنند.
 - شناسایی دانش آموزانی که در استفاده از فضای آموزش مجازی برای یادگیری مشکلی ندارند. (باسوادی والدین یا توانایی دانش آموز)
- ۴- به منظور افزایش کیفیت آموزش در تقسیم روزها بین نوآموزان و دانش آموزان تفکیک پایه‌ها در کلاس‌های چندپایه مد نظر قرار گیرد.
- ۵- با توجه به محدودیت زمان آموزش حضوری، تقسیم روزها، بر اساس سطح یادگیری نوآموزان و دانش آموزان و موضوعات درسی صورت گیرد.
- ۶- به منظور افزایش کیفیت فرایند آموزش در شرایط حاضر، در صورت امکان معلمان با نوآموزان و دانش آموزان پایه‌ای که در سال گذشته به تدریس مشغول بوده‌اند ادامه فعالیت آنان در سال جدید با همان گروه سازماندهی شوند.
- ۷- با توجه به اینکه اکثریت دانش آموزان با نیازهای ویژه برای رفت و آمد از سرویس استفاده می‌کنند با ضرورت تعدیل ظرفیت استفاده از وسیله نقلیه و رعایت پروتکل‌های بهداشتی و فاصله گذاری اجتماعی در زمان تدارک سرویس پیش بینی‌های لازم صورت گیرد.
- ۸- نحوه ساماندهی دانش آموزان خوابگاهی مدارس شبانه روزی استثنایی متعاقباً ارسال می‌شود.
- ۹- از محتواهای آموزشی پایگاه آموزش مجازی سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور و کانال محتوای آموزش سامانه شاد در جهت تسهیل و تسریع در آموزش استفاده شود.
- ۱۰- در ابتدای سال تحصیلی، قبل از شروع آموزش، نوآموزان و دانش آموزان مورد ارزشیابی قرار گرفته و ضمن تعیین سطح، معلم با پیش بینی آموزش‌های ترمیمی، فرایند یادگیری را کامل نماید.
- ۱۱- تمامی کارکنان آموزش و پرورش استثنایی طبق دستورالعمل‌ها و ضوابط وزارت متبوع موظف به حضور و ارایه خدمت در مدارس می‌باشند.

فعالیت های حوزه تربیت بدنی و سلامت

وضعیت	کنش و فعالیت
سفید	۱- فعالیت های حوزه تربیت بدنی و سلامت برابر دستورالعمل های ابلاغی قبلی پیرامون اجرا و ارزشیابی درس تربیت بدنی، المپیاد ورزشی درون مدرسه ای، ورزش صبحگاهی، مدرسه پویا، کانون های ورزشی و تندرستی، کنترل وزن و چاقی دانش آموزان، انجمن های ورزشی دانش آموزی، مدرسه میزبان، مدرسه قهرمان، توانمند سازی نیروی انسانی، سفیران سلامت، پایگاه تغذیه سالم، سلامت دهان و دندان، سلامت نوجوان، پیشگیری از بیماری ها، مکمل یاری اعم از فلوراید تراپی، آهن یاری و ویتامین D، برابر روند سال های قبل اجرا می شود. ۲- با استفاده از ظرفیت کانال های موجود در بستر شبکه شاد اعم از کانال تربیت بدنی و سلامت، کانال کانون های ورزشی، کانال وزن سالم، تغذیه سالم و زندگی سالم، و کانال مجازی باشگاه آمادگی جسمانی و بدنسازی، محتوای لازم به عنوان مکمل فعالیت ها در اختیار مربیان و متربیان قرار خواهد گرفت.
زرد	۱- دانش آموزان در آن دسته از فعالیت ها و برنامه های حوزه تربیت بدنی و سلامت که با رعایت پروتکل های بهداشتی، امکان اجرای آن در مدارس مقدور می باشد به صورت حضوری مشارکت می نمایند ۲- بمنظور حفظ آمادگی جسمانی و توسعه سلامت سایر دانش آموزان، برنامه ها و فعالیت های مورد نیاز آنان از بستر شبکه آموزشی دانش آموزان (شاد) ارائه و در منزل توسط ایشان با نظارت والدین انجام خواهد شد. در این شرایط محتوای لازم در کانال های حوزه تربیت بدنی و سلامت در بستر شاد بارگذاری و جهت استفاده معلمان، مربیان و دانش آموزان قرار می گیرد. ۳- با توجه به اهمیت و ضرورت غربالگری و شناسایی دانش آموزان دارای اضافه وزن و چاق؛ شایسته است شاخص توده بدنی (BMI) ایشان، در ایام حضور در مدرسه اندازه گیری شود و بسته های آموزشی-حمایتی پیرامون میزان و چگونگی انجام فعالیت های ورزشی و برنامه تغذیه ای، توسط معلمان تربیت بدنی و مراقبین سلامت به آنان ارائه گردد.
قرمز	۱- در این وضعیت کلیه برنامه ها و فعالیت های فوق برنامه ورزشی و سلامت با استفاده از ظرفیت شبکه آموزشی دانش آموزان (شاد)، رسانه ملی و فضای مجازی ارائه و پیگیری خواهد شد. ۲- دستورالعمل تکمیلی اجراء و ارزشیابی درس تربیت بدنی و فعالیت های ورزشی توسط معاونت تربیت بدنی و سلامت تدوین و ابلاغ خواهد شد.

فعالیت های حوزه پرورشی و فرهنگی

وضعیت	کنش و فعالیت
سفید	همه فعالیت های برابر دستورالعمل های ارسالی برابر روال سنوات قبل انجام خواهد شد و از بستر الکترونیکی سامانه شاد نیز به عنوان مکمل فعالیت ها استفاده خواهد شد.
زرد	طوری برنامه ریزی شود تا از فرصت حضور دانش آموزان در مدرسه و شاد، حداکثر استفاده صورت گرفته و انعطاف لازم در برنامه ها صورت گیرد. مربیان و مشاوران بخشی از زمان خود را به تولید محتوای استاندارد اختصاص داده و از سامانه شاد جهت تکمیل فرآیند برگزاری فعالیت ها استفاده نمایند.
قرمز	کلیه فعالیت ها از طریق فضای مجازی و به صورت غیر حضوری پیش بینی می شود. مدیر آموزشگاه بستر لازم را برای اجرای فعالیت های پرورشی و فرهنگی در بستر فضای مجازی فراهم نموده و بر تداوم و استمرار آن ها نظارت خواهد داشت.

ملاحظات اجرایی در مورد فعالیت های پرورشی و فرهنگی

- ۱) معاونین، مربیان پرورشی و مشاوران مدارس می بایست کلیه برنامه های ابلاغی حوزه پرورشی را برابر دستورالعمل های ارسالی در هر کدام از وضعیت های پیش بینی شده (سفید، زرد، قرمز) در بستر مورد نظر اجرا نمایند و از ظرفیت همه عوامل اجرایی و معلمان و مدیران و کلاس های ایجاد شده برای تحقق اهداف پرورشی و فرهنگی استفاده نمایند.
- ۲) لازم است مدیران مدارس با توجه به اینکه مسئولیت اصلی راهبری کلیه فعالیت های آموزش و پرورش را برعهده دارند، بسترهای لازم شامل ایجاد کانال، گروه، تولید محتوا، نظارت بر تولیدات، توجیه اولیا و دانش آموزان و... را جهت اجرای کامل فعالیت های پرورشی و فرهنگی را در هر کدام از وضعیت های پیش بینی شده (زرد، سفید، قرمز) فراهم آورند.
- ۳) ضروری است با به کارگیری ظرفیت های کلیه همکاران شاغل در مدرسه، اولیای متخصص و دانش آموزان توانمند و علاقه مند و تقسیم بندی وظایف بین همکاران، نسبت به تولید محتوای مورد نیاز در راستای اجرای کامل فعالیت های پرورشی و فرهنگی اقدام لازم را به عمل آورند.
- ۴) مدیران مدارس می بایست نسبت به ایجاد گروه ها و کانال های مورد نیاز معاونین مربیان و مشاوران برای ارتباط دو طرفه در سطح مدرسه با دانش آموزان در شبکه شاد در سال تحصیلی جدید اقدام نمایند.
- ۵) مدیران مدارس می بایست زمان لازم و پشتیبانی مناسب را برای اجرای برنامه ها و فعالیت های پرورشی و فرهنگی منظور نموده و بستر لازم برای اجرای فعالیت ها را مهیا نمایند. به ویژه فعالیت پرورشی در شرایط زرد و قرمز نباید مورد غفلت قرار گیرد.

- ۶) لازم است مشاورین محترم مدارس در زمینه اقدامات مشاوره‌ای به دانش آموزان متناسب با شرایط و نیازهای آنان برنامه‌ریزی نموده و اقدامات لازم را به عمل آورند.
- ۷) برگزاری دوره آموزشی توجیهی از طریق بستر پخش زنده شاد با حضور مربیان و معاونین پرورشی در خصوص توجیه برگزاری برنامه‌ها و شکل اجرای آن‌ها در قالب وضعیت‌های قرمز، زرد و سفید در بستر فضای مجازی؛
- ۸) برگزاری دوره‌های آموزش ضمن خدمت «تولید و ارائه محتوای الکترونیکی در بستر فضای مجازی» برای مربیان در ایام تابستان.